

VÍTEŽ CENY KNIHKUPCŮ

ANTON BREKKE, PŘÍPAD PRVNÍ

PRÁSKAČ

JAN-
ERIK
FJELL

Jan-Erik Fjell

Práskač

Kriminální román

© Jan-Erik Fjell, 2010 by Agreement with Grand Agency.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Martin Nagy 2018

Úprava obálky © Pavel Tůma – RITA, 2018

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2018

ISBN 978-80-7585-251-9 (pdf)

Jan-Erik Fjell

Práskač

Kriminální román

Překlad: Martin Nagy

Dva dny čekal.

Moc dobře se s ním neznal, potkali se pouze dvakrát. U dveří malého bytu a na lavičce v parku. Nyní se setkávají v pizzerii. Přicházející muž k němu přes pouličního hudebníka, který zpíval smutnou píseň Help me make it through the night, vyslal letmý úsměv. Odložil modrou brožuru, kterou sebral na recepci hotelu, a úsměv mu opětoval.

Nyní se ocitl deset kroků za mužem, jenž vešel hlavním vchodem do obytného komplexu. Zvonění telefonu v jeho kapse nebylo slyšet. Když pro něj sáhl, stiskl přijetí hovoru, přiložil si jej k pravému uchu a začal mluvit.

Osm kroků.

Telefonující muž prošel skleněnými dveřmi, které se za ním potichu a pomalu zavřely. Přistoupil ke dveřím výtahu a stisknutím tlačítka jej přivolal. Ukončil hovor a mobil zastrčil zpět do kapsy. Vůbec nezaregistroval otevírající se skleněné dveře za ním ani postavu, která jimi prošla.

Čtyři kroky.

Prolog

Úterý 18. února 1969
New York City

STOUPALI PO KAMENNÝCH schodech.

Dostat se z toho sklepa bylo o hubu i v létě, natož teď v zimě. První šel Vincent Giordano, i když se nedá zrovna říct, že by šel, neboť se na namrzlých schodech snažil udržet balanc, jak to jen šlo. O čtyři schody za ním se se stejnou potýkal Calogero Locatelli. Jejich snaha udržet se na nohou byla ztěžována tím, že mezi sebou nahoru ze sklepa táhli mladou ženu, napůl v bezvědomí. Nejistými kroky kráčeli přes dvůr mezi domy k autu, jež tam měli zaparkované. Jakmile se s námahou dověkli k vozu, Calogero Locatelli upustil nohy mladé ženy do sněhu, aby mohl otevřít kufr automobilu, z něhož vzal prošívanou deku. Tu rozprostřel na zadní sedačky a beze spěchu opět došel k nohám omámené dívky a s funěním je zvedl.

Její štíhlé nohy po sobě ve sněhu nezanechaly pouze hluboký a dokonalý otisk, ale i rudou skvrnu.

Calogero Locatelli nastartoval motor a s rachotem vyjel na hlavní silnici, po které zamířil na Manhattan. Vincent Giordano se na místě spolujezdce otočil a pohlédl na ženu za sebou. Měla dlouhé hnědé vlasy spleené potem, zpod nichž se na něj díval pár očí podlitých krví. Včerejší make-up se na bledé, až bílé tváři proměnil v rozteklou mazanici.

„Co jste mi to udělali?“ zeptala se omámeným hlasem, oči přitom nedokázala udržet otevřené a hlava se jí bezvládně kymácela ze strany na stranu.

„Proč, Vincente?“ vzdechla tiše. „Jak jsi mi to mohl udělat?“

„Zavři tu svou nevymáchanou hubu, ty mrcho!“ zavrčel Calogero.

Vincent se podíval na svého přítele. „Uklidni se a už ji nech na pokoji.“

Calogero k němu poslal lhostejný pohled a pak se šibalsky pousmál. „Co kdybychom ji prostě hodili do Hudsonu?“ Dal si záležet na tom, aby žena na zadním sedadle slyšela každé jeho slovo.

Vykřikla. Z posledních sil, které jí ještě zbyly, sebou začala na sedadle házet a kopat nohama kolem sebe. Do sedaček před sebou i do oken. Brzy ji však síly opustily, a navíc ji uzemnil Vincentův výraz, který se k ní opět otočil s hrozivým pohledem bez sebemenšího náznaku soucitu.

„Koukej se uklidnit! Nikdo tě dnes nezabije. Alespoň nikdo z nás dvou, jasný?“ Jakmile měl její plnou pozornost, pokračoval: „Odjedeš pryč. Vrátíš se tam, odkud jsi přišla, a už nikdy se do našeho města nevrátíš. Je ti to jasný? Protože jestli se tady znovu ukážeš, tak tě semeleme do písího žrádla.“

Žádná odpověď.

„Je ti to kurva jasný?!“ zopakoval Vincent.

Všechny svaly v její tváři se smrskly, oči pod nánosem líčení se změnilly v linky a pak křečovitě přikývla.

1

*Pondělí 8. června
Fredrikstad*

WILHELM MARTINIUSSEN, MAJITEL společnosti Mardan, seděl v čele dlouhého stolu uprostřed zasedací místnosti a hleděl na něj tucet zvědavých očí. Právě se chystal rozdrtit své sny a před šesti svědky je roztrhat na malé kousky.

Jeho srdce zřejmě nepochopilo, že Wilhelm sedí v klidu na zadku, protože tlouklo způsobem, jako kdyby tělo, ve kterém si tak hezky hová, právě absolvovalo maraton. Stejný efekt se projevil i v dlaních, které se mu potily jako před zkouškou ve škole, u které ví, že zklame. A tím si byl naprosto jistý, ačkoliv stejně tak dobře věděl, že se rozhodl správně. Během jediné minuty se promění z uznávaného a oblíbeného šéfa v bezohledného idiota. Slova, která se už skoro drala z jeho úst, vyvolají vlnu nevole a chaos. Ještě pohlédl na místopředsedu představenstva Frodeho Moena, který měl před sebou na stole otevřenou brožuru nové jachty. Zvedl ji a hrdě ukazoval ostatním s poznámkami o volbě barvy. Zda by jeho jachta měla být v barvě námořní modré, takzvané „Navy blue“, jak je správně interpretováno v brožuře.

Vpravo od nastávajícího padoucha seděl Bjørn Danielsen. Dobrý přítel, a ještě lepší obchodní partner, jenže ani on neměl sebemenší ponětí o tom, proč byla tato schůze svolá-

na. Jediné, s čím byl srozuměn, jakož i ostatní přítomní, byla poznámka v e-mailu, že dojde k „prohlášení“.

„Nuže,“ chtěl začít Wilhelm, ale musel si ještě odkašlat, aby si vyčistil hlas, „není to pro mě vůbec snadné...“ Krátká pauza. „Nicméně, důkladně jsem zvážil následující krok a jsem nucen ukončit projekt, na kterém se Mardan podílí.“

„A který z našich projektů máš na mysli?“ zeptal se Frode Moen a jeho otázka zněla tak nějak mimochodem.

„Kanadský projekt,“ odpověděl mu stroze Wilhelm.

Nastalo ticho, při němž zmlkli snad i ptáci za okny. Děsivé ticho. Nikomu se nedařilo pochopit jeho slova a tomu, co právě řekl, nechtěli uvěřit. Dlouhé ticho narušilo zavržení židle jednoho z mužů, který se nadechl a promluvil: „Děláš si legraci, že jo?“

Wilhelm se cítil maličký a nejraději by utekl. Nebo alespoň odešel do své kanceláře a zkusil to znovu později. To však nebylo možné. Snažil se tedy udržet si tvář.

„Není to legrace.“

„To snad ne, ne... ne!“ zapištěl Frode, „to nemůžeš myslet vážně, Wilhelme!“

„Je mi líto, Frode, ale už jsem se rozhodl.“ Snažil se mluvit klidně, avšak rozhodně.

Opět zavržala židle pod mužem, jenž měl vteřinu za to, že šéf vtípkuje. Pak promluvil. Jeho hlas byl tichý, dokonce tak tichý, že všichni ostatní přestali dýchat, aby porozuměli jeho slovům. I samotný Wilhelm měl obtíže se zachycením pronášených slov.

„Wilhelme, tohle nám budeš muset vysvětlit. Řekni nám, co se to tady děje.“ Poslední slova už si všichni spíš jen domysleli, tak potichu mluvil.

„Odstupujeme od kanadského projektu,“ zopakoval Wilhelm a vysvětlení si opět nechal pro sebe.

PRÁSKAČ

Nepovažoval za nutné jim cokoliv vysvětlovat, neboť si byl dobře vědom toho, že i přes užaslé tváře všichni dobře vědí, proč to bylo nutné.

„Dobře, ehm... ale nejsme tady jako představenstvo právě od toho, abychom podobné věci řešili společně?“ namítl jeden z ředitelů. „Neměli jsme to spolu konzultovat?“

„Toho jsem si samozřejmě vědom,“ pokýval hlavou Wilhelm, „ale k čemu by to bylo, když už jsem se definitivně rozhodl?“

Frode Moen prudce vstal a rozčilením překotil židli, ze které se právě zvedl. „Uvědomuješ si vůbec, kolik peněz jsme do toho projektu investovali? Tvé rozhodnutí nás pošle expresem do pekel!“

„Jistěže ano. Vím lépe než kdo jiný, kolik času, peněz a energie jsme do toho vložili, ale Kanada není to jediné, čemu se můžeme věnovat. Mardan má stále mnoho dalších projektů, a pokud se zaměříme na budoucnost a budeme vyhledávat jiné příležitosti, tak se nám bude dařit dobře i bez Kanady.“ Nechal svá slova patřičně zapůsobit a posléze pokračoval s úsměvem, který by mohl být měrnou jednotkou křeče. „Za mé rozhodnutí můžete očekávat vánoční bonus. Každému z vás přistane na účtu částka ve výši čtyř milionů, které vyplatím z vlastní kapsy.“

Frode se hystericky zasmál, ale hned nato jeho tvář zrudla a oči se proměnily v žhnoucí plameny. „Čtyři miliony? To si vážně naivně myslíš, že se spokojím s takovou almužnou? Tohle byla obrovská šance vydělat balík a ty to prostě jen tak odpískáš, protože máš v hlavě nějaké strašáky?“

„Mardan je má společnost,“ Wilhelmův hlas ztěžkl, „a já tady rozhoduji o tom, co společnost bude nebo nebude dělat. Mardan jsem já!“ Poslední slovo zdůraznil.

„Zasraný čtyři melouny,“ odrfrknul si Frode, „tímhle mě chceš odbýt? Vložil jsem do toho veškerý svůj čas a mohl jsem

si ušoupat prdel a pro co? Abych pak dostal jen drobky? Není to fér, ani když tady mám nejmenší podíl.“

„Jestli se ti mé rozhodnutí nelíbí, nikdo ti nebude bránit svůj podíl prodat a odejít jinam. Můžeš si najít malou rohovou kancelář někde jinde. Já tě tady nedržím.“

„Proč tady všichni jen civíte a mlčíte?“ obořil se Frode na ostatní kolem stolu, „aspoň jednou řekněte nahlas svůj názor, vy zaprodanci.“

Oči představenstva se společně upnuly na Bjørna v očekávání, že svými slovy vyjádří jejich postoj. Ten se však ani nepohnul a svůj zrak už od prvních Wilhelmových slov nespustil z imaginárního bodu na stole před sebou.

„Čtyři miliony si můžeš strčit někam!“ zařval Frode a doslova vyběhl z místnosti.

Wilhelm se ještě chvíli díval na dveře, ze kterých vystřelil Frode Moen, pak se nadechl a promluvil svým typicky klidným hlasem. „Mrzí mě to, to mi věřte. Ale důvěřujte mi, prosím, že nejde o žádné sobecké gesto. V první řadě mi jde o vás. Dělán to proto, abych vás ušetřil zklamání, a proto naše další kroky budou směřovat na nové a lukrativnější projekty, co říkáte?“

Měl optimistický pohled i úsměv, na který však nikdo nereagoval. Jako by byl jediný, kdo vidí na tomto pohřbu něco pozitivního. Pak už se jen otočil a zmizel za dveřmi své kanceláře, jež těsně přiléhala k zasedací místnosti.

Netrvalo ani minutu a uslyšel zaklepání na dveře. Bjørn nečekal na vyzvání a protáhl hlavu mezerou pootevřených dveří.

„To se moc nepovedlo, vid?“

„To máš pravdu,“ odpověděl Wilhelm, vstal a poodešel k oknu.

„Tak to prostě chodí, nic si z toho nedělej.“ Zatímco uklidňoval přítele hledícího z okna, vešel a zavřel za sebou.

„Za těmi dveřmi se ti podařilo všechny pořádně nasrat,“ usmál se na něho Bjørn.

„Nečekal jsem nadšení, ale to, co předvedl Frode, to už bylo silný kafe.“

„To jo,“ pokýval hlavou Bjørn.

„A tebe jsem snad nenasral? Nic mi k tomu neřekneš?“ otázal se klidně Wilhelm, aniž přestal hledět z okna. „Všiml jsem si, žeš tam seděl jako opařený.“

„Ty víš, že bych nikdy nešel proti tvému rozhodnutí. Co řekneš, je pro mě...“ nastalo krátké ticho.

„Nikdy se neboj říct svůj názor, Bjørne.“ Wilhelm se konečně otočil a přátelsky se na něj usmál.

„Nesmírně si vážím našeho přátelství a tvé loajality, to ti snad nemusím zdůrazňovat. Ale dnes bych opravdu ocenil, abys mi řekl, co si o tom myslíš.“

Bjørn sebou trhl. Nebyl tím typem lidí, kteří rádi mluví a vyjadřují nahlas své myšlenky. A to, co měl na srdci teď, se říkalo ještě mnohem hůře.

„Ti lidé tvoří představenstvo společnosti a jako takoví mají nárok vědět, proč ses takhle rozhodl. A jelikož tě znám, tak vím, že k tomuto rozhodnutí jsi skutečně došel až po pečlivém uvážení. Jenže teď, když je vše připraveno, tak mi opravdu vrtá hlavou, co se stalo. Co tě donutilo tak náhle změnit názor? Neuniklo mi, že za tím může být Nora. Ve vsí úctě, Wilhelme, ale znáš ji teprve pár týdnů, přesněji sedm nebo osm?“

„Čtyři měsíce.“

Bjørn nešťastně zavrtěl hlavou. „Čtyři měsíce.“ Zvedl pohled, jako kdyby chtěl poprosit boha, aby mu dal sílu pochopit. Pak se zadíval Wilhelmovi do očí a pokračoval: „Jak dlouho budujeme tuhle společnost a směřujeme k tomuto významnému okamžiku? Třicet let, Wilhelme. Třicet dlouhých a namáhavých let.“

„Chápu tvoji frustraci, ale projekt Kanada je od základu špatný. Má jediný smysl a účel, a tím je finanční zisk. A to je špatné, příteli. Špinavý způsob, který se mi z duše přičí.“

„Aha, takže už neplatí, že jsme tady proto, abychom peníze vydělávali? A potažmo celá společnost má teď nové cíle, ve kterých není zisk prioritou? Nechápu to.“ Bjørn rozpráhl ruce v beznadějném gestu. Poté se odevzdaně posadil do křesla.

Wilhelm se pousmál, usadil se za svůj stůl a složil ruce pod bradu tak, jak se to dělá, když chcete někoho probudit z nevědomosti.

„Mardan tady bude ještě dlouho po tom, co my dva shijeme pod zemí, přáteli. V těžbě ropných písků není budoucnost, ale obnovitelné zdroje, to je cesta, kterou bychom se měli dát. Jít ruku v ruce s ekologií je mnohem zajímavější a do budoucna výnosnější.“

„Obnovitelné zdroje?“ podivil se Bjørn, „to přece nikdy nebylo v našem zájmu.“

„No právě,“ odpověděl mu krátce Wilhelm.

Pohnout s Wilhelmem, který se už jednou pro něco rozhodl, bylo nemožné. Bjørn moc dobře věděl, že na světě neexistuje páka, jež by to dokázala. Je všeobecně známá věc, že ropné písky a jejich těžba mají neblahý vliv na životní prostředí a k přírodě byla těžba doslova destruktivní. A o tom Wilhelm mluvil od samého začátku jak v soukromí, tak veřejně. Rád se nechával slyšet, když vyprávěl o nových těžebních postupech a technologiích, které budou k životnímu prostředí mnohem šetrnější, a tím si získal nemalou podporu ze všech stran. Z malé firmy se téměř přes noc stala obrovská mezinárodní společnost.

Peníze začaly téct proudem a lidé v představenstvu se brzy měli jako králové, aniž by museli být povýšeni do šlechtických stavů. Jenže pak se objevila ona. O devětadvacet let mladší přítelkyně pana Wilhelma Martiniussena, Nora Roed Karlsenová. Zrzavá ekologická aktivistka, díky které se Wilhelmův zájem o společnost smrškl pouze na nejnnutnější účast, jakou

v zásadě bylo jen podepisování smluv. Jakmile udělal či řekl vše, co měl, okamžitě zase zmizel za svou amazonkou. Většina lidí měla za to, že mladá a půvabná zrzka jde jen po jeho penězích, Wilhelm měl však svou verzi.

Jméno Martiniussen nebylo mimo Fredrikstad příliš známé. Zato Bjørn Danielsen byl tváří Mardanu, a v každé propagaci či zmínce v novinách se vyjímal právě jeho obličej i jméno. Wilhelm to tak chtěl.

„Zapůjčím si tvoji tvář,“ řekl jednou Wilhelm Bjørnovi. „Ta moje by nám moc dobrou reklamu neudělala.“ Zřejmě byl přesvědčen, že není prototypem krásného muže. A tak zůstal stále mocný, avšak v pozadí všeho dění. Z tohoto důvodu nemohla Nora tušit, koho vlastně tenkrát v baru ve Stavangeru potkala. On byl na návštěvě u svého bratrance, ona na protestní akci pořádané společností Bellona. S kým má skutečně tu čest, to jí došlo až o čtyři týdny později, kdy ji Wilhelm seznámil s Bjørnem. Tehdy byla Nora – nebo Bellonora, jak ji pojmenoval Bjørn, už natolik zamilovaná, že Wilhelmovo bohatství bylo jen pomyslnou třešničkou na dortu.

Od toho dne se postupně vytrácelo Wilhelmovo celoživotní tvrzení, že na rodinu a děti nemá čas, protože jedinou rodinou a dítětem zároveň mu byla vždy jen společnost. To už zkrátka neplatilo a bylo to okamžitě jasné každému, kdo ho po Nořině boku potkal. A Danielsen nebyl výjimkou, okamžitě spatřil toho mladíka v těle starého muže, a i když nechápal a nesouhlasil s tou náhlou změnou, uvědomil si, že honba za penězi není to hlavní, čemu by měl člověk zasvětit svůj život.

Sám byl dost bohatý, ne tolik jako Wilhelm, ale měl dost. Jenže jeho snahou nebylo shromážďovat peníze. Jeho tažení za bohatstvím mělo úplně jiný důvod. On musel své jmění

neustále doplňovat, nikoli navyšovat, protože jeho ženuška byla natolik náročná, že dokázala utratit mnohdy víc, než vydělal.

„Kdy to bude oficiální?“ zeptal se Bjørn.

„Myslíš naše rozhodnutí?“

„Ano.“

„Na konci příštího týdne. Pár dní před tím rozešlu oběžník všem zaměstnancům.“

Bjørn Danielsen si promnul rty a zakýval hlavou na znamení pochopení. Chápal Wilhelmovy pohnutky, ale poprvé po třiceti letech s nimi vůbec nesouhlasil.

2

Pondělí 8. června – úterý 9. června
Fredrikstad

OD PRVNÍCH OKAMŽIKŮ, kdy Anton Brekke pochopil hodnotu peněz a jejich vliv na sociální postavení a výhody, projevila se u něj hráčská vášeň. Začalo to již v prvním ročníku základní školy, kde Anton se spolužáky začal hrát různé hry, zejména pak hru v kostky. Nechyběl v podstatě u žádné z her a brzy nabyl přesvědčení, že je tím nejlepším ze všech. Nesměl s ním hrát jen tak někdo, své protivníky si pečlivě vybíral a mezi ostatními byl rozhodně vnímán jako nejvíce cool. Házet sedmičky a jedenáctky mu jednoduše šlo, a tím se v sociálním žebříčku dostal až na samý vrchol, tedy alespoň v tom dětském světě. A to mu bylo teprve jedenáct let.

O pár let později, když nastoupil na vojnu, byl v kostkách nepřemožitelný, jenže tato dětská hra mu už nepřinášela tolik vzrušení ani potěšení. Posunul se tedy o latku výš a začal se věnovat pokeru. Sehnat pár kluků do hry nebyl problém, a tak se zrodila partička hráčů, kteří se své vášni oddávali doslova za každé situace. V kasárnách, uprostřed cvičení někde v lesích, i během dovolenky. Skládací karetní stůl, jenž se hravě vešel do malého batohu, měli neustále s sebou. A o co se hrálo? Jistěže o peníze, ale když mladý Anton všechny obral i o poslední drobné, dalo se stejně tak dobře hrát o příděly

jídla či cigarety, které se nakonec ukázaly jako velice cenná komodita. Nejbližší trafika byla od kasáren vzdálená hezkých pár kilometrů a cigára, která vyhrál, následně zase prodával za nemalé peníze. A tak to šlo pořád dokola.

V hlavě se mu pomalu, ale jistě rodila představa, jak bude vypadat jeho život po vojně. Na piedestalu jeho vize se skvěl hotel Caesar v Las Vegas, kde mu po boku bude stát nádherná, hnědovlasá dívka a peníze z vyhraných her se jen pohrnou. Po nějakém čase dívku povýšil do stavu mateřského a přesunul ji do krásného domu, kde se starala o jejich děti. V jeho snech se na něj vůbec nezlobila, že je více v kasinu nežli doma, jelikož jeho obrovské příjmy jí zajišťovaly vše, po čem toužila, a nemusela chodit do práce. Král a královna, přesně tak si to maloval. Ve svých představách však zašel mnohem dál. Nakonec se z něj stane karetní guru, který díky svému matematickému géniu dobude pokerový svět. Drogy, alkohol ani prostopášnost neměly v jeho plánech místo.

Po vojně se odstěhoval do Osla, kde studoval. Daleko častěji než ve škole však pobýval v Oslu ve čtvrti Bjerke na dostihové dráze. Pohled na napjaté koňské krky a hlavy, které se jedna přes druhou snaží projet cílovou čarou, se mu tehdy zdál jako jediná smysluplná věc na světě. I když to nikdy nikomu neřekl, tak tyto okamžiky pro něj znamenaly daleko víc, než když od své nastávající ženy uslyšel „ano“ u oltáře. A rozhodně měl z koní větší radost než o jedenáct let později, kdy se jednoho krásného dne vrátil domů z práce a zjistil, že ta, co mu řekla „ano až navěky“, si sbalila kufry.

Nenáviděla jeho práci a potažmo tak 200 dní v roce, kdy skoro nebyl doma. Paradoxně o to méně začala mít ráda dny, kdy doma byl. Tedy alespoň tělem, které nechával spočinout na gauči u televize s tipovacími lístky položenými před sebou. Duchem se však nacházel uprostřed sportovního dění

odehrávajícího se na obrazovce. Jeho odpoutání se od reality, aby alespoň odpověděl na dotazy své ženy, probíhalo následovně: „Ano“, „Ne“ nebo „Ano, za chvíli“. Toho začala mít tak akorát dost. Veškeré její snahy a pokusy sabotovat jeho koníček se setkávaly s neúspěchem. Nevyhnutelné se stalo realitou a její pohár trpělivosti se naplnil.

To odpoledne se vrátil z práce domů a na chodbě uklouzl po vodě, která z její číše tolerance přetekla. Jako kdyby dostal ránu do hlavy a na chvíli se opravdu probral. Sliboval, že se nechá přeložit v práci, aby mohl být více doma s ní i synem, nebylo to však nic platné, protože to podělal reakcí na otázku: „A budeš dál sázet?“. Neřekl nic, kousl se do rtu a jen pokrčil rameny. Její protireakce byla naprosto úměrná. V minutě seděla i s dítětem v autě a z otevřeného okénka na něj jen štěkla: „Týden budeme u mé matky. Až se vrátíme, ať jsi pryč!“ Tři dny nato se Anton ocitl úplně sám v garsoniére o výměře 32 čtverečních metrů na St. Hanshaugen v Oslo.

Nyní, dvacet let poté, co opustil své kamarády z vojny, čtrnáct let poté, co se oženil, a tři roky po rozvodu, byl klub v Lerviku nedaleko Fredrikstadu nejbližší jeho představě o Las Vegas. Za posledních šest měsíců navštívil toto nelegální karetní doupe třikrát, ovšem pokaždé odcházel se ztrátou. Jednou šest a dvakrát deset tisíc korun z platu státního zaměstnance zmizelo během několika hodin.

Nicméně, dnes se Anton cítil výjimečně a věděl, že mu půjde karta. Už když projížděl okolo letiště v Rygge nedaleko Mossu, pochopil, že na to šel od základu špatně. A v okamžiku, kdy nad jeho černým volvem přelétalo přistávající letadlo, věděl, jakou strategii zvolit, aby zase neprohrál své těžce vydělané peníze. V tu chvíli se jasným znamením stalo jak to letadlo, tak vůz jedoucí za ním, dva jedoucí před ním a též i poštolka sedící na dopravní značce. Cítil to až do mor-

ku kostí, dnes vyhraje, protože musí. Na den, kdy naposledy vyhrál, si skoro ani nevzpomínal a jeho MasterCard už byla hodně dlouho v debetu několik tisíc korun. Myšlenky na možnou prohru si zakázal.

Dnes je řada na něm. Herna se nacházela v jedné z budov lervického fotbalového klubu a muž, který byl strážným i provozovatelem herny v jedné osobě, starý a zdegenerovaný pokerový hráč, pořádal setkání dvakrát v týdnu. Hned, jak Anton vstoupil do dveří, zavolal na něj hlas od jednoho ze tří karetních stolů.

Byl to jeden přítel z dětství, vyrůstali spolu v Gressviku nedaleko Fredrikstadu. Anton nad ním ve škole vyhrál nesčetněkrát limonádu, bonbóny, někdy i nějakou menší hotovost.

„Přišel ses nechat obrat o prachy jako já? Tenhle bažant,“ ukázal na vyzáblého mladíka sedícího naproti němu, „mě obral už o čtyři tisíce.“

„Ahoj,“ řekl svému příteli Anton a posadil se vedle něho. „Čtyři tisíce, říkáš? To je docela balík,“ zasmál se Anton.

„Vlastně jde o trochu víc,“ řekl kamarád a zadíval se kamsi na podlahu, „vlastně jsem před pár dny vyhrál třicet papírů na sázkách. No a všechny ty peníze jsem nechal zde. Teď a tady.“

„Tak to jsem na tom lépe, ani prohra, ani výhra, jsem na svém,“ zalhal, „dnes stojí štěstí na mé straně.“ A jakmile to Anton dořekl, tak se jeho kamarád pousmál a pokývl hlavou k mladému, jenž seděl naproti němu.

„Co je s ním?“ zašeptal Anton.

„Mladej jede na doraz, hraje o všechno a má fakt kliku, mizera jeden.“

Anton si důkladně prohlédl ostatní hráče u stolu. Většina těch existencí už byla lehce za datem spotřeby a nebylo těžké

PRÁSKAČ

je odhadnout. Zdánlivá ekonomická nezávislost, za kterou se však skrývaly podobné životní příběhy, jakým byl i ten jeho. Kamarád mu odvyprávěl příběh o každém z nich. Někdy až hororové o tom, jak jeden prohrál auto, a to ne jen jedno, další díky kartám projel dům i chatu a skoro všichni přišli o rodinu. A všichni dlužili peníze stejně jako Anton, naštěstí on byl jediný, který dlužil *pouze* bance. Při vyprávění kýval hlavou a nedal na sobě znát, že všechny ty příběhy jsou v podstatě i o něm.

Jediné, co trčelo nad stolem, byly dvě hubené ruce čouhající z rukávů růžového trička, které měl hubeňour na sobě. Vlasy měl ulíznuté dozadu a na nich se skvěla buď vrstva gelu, vosku, nebo obojího. V levém uchu spatřil drobnou náušnici lesknoucí se falešným třpytem levné kopie. Jeho přízvuk naznačoval, že nepocházel z blízkého okolí.

Provozovatel poklepal Antona po rameni a gestem mu naznačil, aby vyndal peníze. „Za kolik?“ zeptal se ho a díval se přitom na Antonovu ruku, jak sahá do kapsy a vyndává bílou obálku, ve které se nacházelo rovných patnáct tisíc. Natáhl se pro ni a odkráčel pro žetony.

Židle, na které seděl, byla navržena tak, aby se na ní dalo pohodlně dřepět nejvýše jednu hodinu. Pak bylo veškeré pohodlí v trapu a Anton sebou začal šít. Nepohodlí na židli ale vyvažoval pohled na žetony, které se před ním nahromadily za několik hodin hry. Byl dvacet pět tisíc v plusu a hrál svoji životní hru. Nikdy předtím se mu takhle nedařilo. Žetony měl před sebou vyrovnané tak, že mu připomínaly město plné různobarevných mrakodrapů.

Anton si pohrával se svým barevným městem a ostatním tím šel strašně na nervy, ale jemu to bylo jedno. Svě vyhrané žetony si neustále přesouval ze strany na stranu, tvářil se jako král a myslel při tom jen na jednu věc. Svému synovi

už léta slibuje výlet do Lisebergu a po dnešním dni konečně dostojí svému slibu. Pohled na jeho dosavadní výhru mu však vnuknul myšlenku, že by nemuselo zůstat jen u Lisebergu, protože za peníze, které právě má, by mohli jet na nějaké daleko lepší místo. Přemýšlel, kde by se jim oběma líbilo nejvíc, a volba padla na Disneyland ve Francii.

Podíval se na hodinky a řekl: „Pánové, je skoro deset. Nejvyšší čas zvednout kotvy.“

„Jo, také budu muset,“ odpověděl mu kamarád z dětství, kterého Anton připravil o více než polovinu peněz. Obral ho stejně, jako když spolu hrávali kostky ve škole.

„Nezajedeme si do města koupit nějakou snídani?“ dodal při sbírání svých zbylých žetonů.

„Jasně,“ zasmál se Anton, „ale jestli ti na ni vůbec zbylo. Když tak platím já.“

Bankér oznámil novou hru a rozdál hráčům po dvou kartách. Debata o konci a o snídani byla čistě účelová. Ostatní hráči si měli myslet, že Antonova koncentrace už opadla a že se na další hru nebude tolik soustředit. Na ruku dostal karty napovídající, že by se u posledního kola mohl dosti napakovat. Naklonil se ke kamarádovi a vášnivě dělal, že mu něco šeptá. Dal si záležet na tom, aby tento jeho herecký výkon viděli všichni přítomní u stolu a nabyli tak dojmu, že si amatér pochvaluje karty. Starý trik, to ano, ale dnes by mohl vyjít, pomyslel si.

Jeho herecká etuda měla jeden prostý smysl. Ovlivnit počet hráčů, kteří složí karty. Antonův plán počítal maximálně se dvěma hráči, kteří půjdou dál, čímž se zvyšuje šance na získání banku. Někdo mu to spolkně, jiný bude mít za to, že blafuje. Nikdo z nich si však nebude jistý tím, co je pravda.

„Zvyšuji,“ řekl s náležitým potěšením v hlase Anton a hodil doprostřed stolu několik žetonů. „Tři sta.“

PRÁSKAČ

„Tři sta?“ vyhrknul ze sebe otlý čtyřicátník, „to nás chceš zruinovat?“ Jakmile to dořekl, zahodil své karty do středu stolu a vzdal hru. Mračil se na Antona, ten však nehnul ani brvou. Druhý a třetí hráč učinili totéž, zahodili to. Jen mladík v růžovém triku nic neudělal, nic neřekl. Pouze na Antona hleděl skrze sluneční brýle. Pak své karty složil těsně před sebe a začal odebírat žetony ze své nemalé hromádky. „O. K. Dorovnáвам a zvyšuji o dalších tři sta.“ Žetony, jež hodil na stůl, se poslušně zastavily na svém místě.

Anton koutkem oka přihlížel tomu, jak hráči čtyři a pět tiše složili karty. V duchu předvídal následující vývoj hry. Ta vychrtlina může mít tak maximálně eso a krále, možná pár králů. Kamarád mezitím také zahodil karty. Anton byl však rozhodnutý to štěně pořádně oškubat, ať má karty, jaké chce. V pokeru jde o hodnotu karet až na druhém místě.

Růžové triko si popostrčilo brýle výš, aby mu Anton neviděl do očí ani malou škvírkou. Svou špičatou bradu nechal spočinout v dlaních a mastné vlasy mu spadly do tváře. Dokonalá kamufláž, pomyslel si Anton. Při pohledu na jeho hubené zápěstí nemohl přehlédnout hodinky Tag Heuer Link, a jeho nos mu napovídal, že mladej bude dost ve vatě. O tom nebylo pochyb.

Mladíkovy nozdry se smrskly na dvě úzké čáry a suché rty si navlhlčil jazykem, který vystrčil jen tak nepatrně, že ho Anton zaznamenal až v poslední chvíli. Má nervy na pochodu, napadlo ho. Sledoval každý jeho pór na kůži a každou kapičku potu. Už to zažil mnohokrát předtím, ale nikdy ne tady v té zapocené špeluňce.

Na tenkém krku, který čněl z růžového trička, se cosi pohnulo. Jako velký podkožní červ se mu posunul ohryzek, když nasucho polkl. Pak už ztratil nervy dočista a mnul si ruce o sebe. Pot z nich si otíral na stehnech do kalhot

a nevědomky tak Antonovi sdělil vše, co bylo potřeba. V kartách ležících před ním nespočívalo eso s králem, ale spíše královský pár. Mladík tak musel mít daleko silnější náboje, než si Anton zprvu myslel. V tu chvíli bylo v banku už jedenáct stovek.

Netrvalo dlouho a bank vzrostl o několik dalších stokorun. Ještě pár kaček z něj vyteče, radilo mu jeho hráčské „já“. Zvýšil o dalších tři sta.

Mastný vlas bez zaváhání dorovnal. Bankéř vyložil první tři karty, které na stole ukázaly svou hodnotu. Srdcové eso, piková desítka a sedmička.

Antonovy smysly se zostřily. Vynesené karty napovídaly, že v ruce právě drží sestavu snů. V momentě ucítil prudký náraz napjaté tepny, jak odskočila a narazila na pružnou a zpocenou kůži na krku. Na karty se nepodíval, jelikož na dvojici es, které již dostal, myslel v jednom kuse a nebylo tedy nutné si je opětovně připomínat. Z vyložených karet na stole nespustil zrak. Jak tak přemýšlel, nebyl si jistý, zda je jeho strategie správná či ne.

Jedním z nejstarších triků bylo předstírat silnou kartu a hrát agresivní hru. Protivník si nikdy nemohl být stoprocentně jistý, zda jde o blafování či nikoliv.

Po chvíli uvažování se Anton rozhodl a doprostřed stolu posunul hromadu žetonů v hodnotě jednoho tisíce korun.

„Dorovávám,“ prohlásil protihráč a přisunul k banku svůj komínek žetonů. Pak ale udělal něco, s čím Anton vůbec nepočítal. „A dva navrch.“ Před užasými tvářemi ostatních dodal odpovídající počet žetonů. Adrenalin z Antona doslova odkapával. Co má ten zmetek za karty? Jestli má prd, tak by takhle přece nezahrál. Než bankéř vyložil ty tři karty, tak jen poslušně dorovnával sázky. Poslední pravděpodobná kombinace v jeho ruce se mohla skládat

z nějaké trojice. Možná desítky nebo něco podobného, ale i tak by to na Antonovu armádu tří es nestačilo.

Nechtělo se mu riskovat, že by mladej nafasoval flush. Nastala obávaná situace, že v ruce kartu mít mohl i nemusel. Podobné situace už Anton znal jako vlastní boty. Moment, kdy se dá vydělat balík, jenže v této konkrétní hře si nebyl vůbec jistý.

„Kolik ještě máš?“ zeptal se Anton mladíka.

„Rozhodně víc než ty,“ dostalo se mu arogantní odpovědi.

Jeho odpověď jasně ukázala na fakt, že hru rozhodně nehodlá vzdát. Měl sice víc, ale to také znamenalo, že může o víc přijít.

„Pět navrch,“ řekl Anton po dorovnání dvou tisícovek a pět komínků s žetony přistrčil doprostřed stolu.

Tímto tahem vrazil do hry téměř vše. Žádný hráč by podobnou pitomost neudělal, pokud by si nebyl jistý, že proti němu nevyrukují flush, nebo dokonce královská flush s postupkou. To však Anton odmítal a usoudil, že nic víc než trojici z desítek či sedmiček jeho soupeř prostě mít nemůže. Nemohl držet víc, než co třímal v rukách Anton. Tři esa.

„Dorovávám,“ zaznělo odněkud zpod mastných vlasů.

Bankéř nato vyložil další kartu, kterou byla srdcová desítka. Full house byl v Antonově případě kompletní a v této hře se tato kombinace jevila jako ta nejlepší možná. Po vyhozených kartách mohl mít mladík po dvou párech, trojici nebo také full house, avšak nižší hodnoty.

„All in,“ pronesl jasně a zřetelně mladík a dotlačil všechny své žetony doprostřed stolu.

„Dorovávám,“ vyštěkl Anton, přidal do banku své žetony, zvedl obočí, usmál se a s velkým gestem karbaníka, který bere milionový bank, vyložil karty. „Full house!“

Místnost se potopila do naprostého ticha. Hráči u ostatních stolů zmlkli a zpozorněli.

Hubeňour se poškrábal ve vlasech a pak promluvil: „Páni, teď budu potřebovat všechno štěstí světa.“ A obrátil dvě karty, pikovou osmičku s devítkou.

V ruce neměl nic. Avšak s kombinací karet, které ležely před bankéřem, se tady pomalu rodila flush. Někde v balíčku se nacházely pouze dvě karty, jež by Antonovi mohly vyfouknout tučný jackpot ve výši osmdesáti tisíc korun, na který teď hledělo celé osazenstvo herny.

Někdo v koutě pronesl, že mladík má čtyři a půl procentní šanci jednu z těch dvou karet dostat. Pikovou šestku nebo spodka.

Ten okamžik, kdy bankéř vynášel poslední kartu, Antonovi připadal nekonečný. Než se paže s rozhodující kartou dostala k místu, kde ji otočila, proběhly Antonovi hlavou všechny možné scénáře. Až na jeden, který se právě stával realitou, když bankéř kartu položil a ta se postupně vynořovala ze stínu jeho dlaně.

Anton se na kartu nedíval, pohlédl na svého kamaráda z dětství, ten však jen sklopil zrak a okamžitě zrudnul. Čtyři a půl procentní šance není, jak se teď ukázalo, zase až tak malá.

Po těle mu přeběhl ostrý mráz a zmrzlá kůže hned nato začala prskat, jak do ní bušily naběhlé žíly plné vroucí krve. Zároveň se mu udělalo tak špatně, že snídaně už klepala na dveře vysoko v krku.

„To nasere, co? Staříku!“ smál se mladík a jako chobotnice natáhl hubené ruce, aby k sobě shrnul všechny žetony ze stolu. Po celou tu krátkou chvíli se smál pisklavým smíchem, kterým evidentně lezl krkem všem okolo a pokračoval: „Před poslední kartou jsem nebyl zrovna favorit. Jenže musíš uznat, že jsem to teď slušně otočil.“

PRÁSKAČ

Anton neodpověděl. A i kdyby odpovědět chtěl, stejně by neměl slov. Jen mlčky sledoval místo na stole, odkud jako mávnutím kouzelného proutku zmizely veškeré peníze do chřtánu té nenasytné bestie.

„Doufám, že nejsi naštvaný,“ promluvila ta kreatura k Antonovi, „je to jen hra, jednou jsi dole, jednou nahoře. Ale jedno ti řeknu, být nahoře je zatraceně dobrej pocit. Jednou to určitě taky poznáš.“ Pak už se jen smál, dá-li se tomu tak říkat.

3

*Úterý 9. června
New York City*

VINCENT GIORDANO VYTŘEL prstem poslední zbytek brilantiny ze dna a nanosl si ji na vlasy, které si jedním nacvičeným pohybem ulíznul dozadu. Jeho hustá černá hříva měla nezměněnou podobu už dlouhých padesát let a netřpytil se v ní jediný šedivý vlas. Podle toho by se dalo usuzovat, že žil vcelku bezstarostně. A také tomu tak většinou během jeho osmašedesátiletého života bylo.

Stál před zrcadlem a díval se na svůj odraz. Dlaní si pohladil čerstvě oholenou tvář a jakmile dlaň dokončila pohyb, odkryla dlouhou jizvu, která se táhla podél celé čelisti. Ukazováčkem si po ní pomalu přejel. Tvář měl sice oholenou, ale hladká nebyla, neboť už to nebyl žádný mladík, ale starý muž. Ženy se po něm již nekoukaly tak, jak tomu bývalo, ale jemu to vůbec nevadilo. Chuť na ženy v něm zemřela toho dne, kdy si rakovina vzala jeho Sofii.

Byla mu věrnou a milující manželkou dlouhé roky, a i když o jeho záletech moc dobře věděla, nikdy nic neřekla. Sice mu vždy dala náznakem najevo, že není hloupá husa a že ví, ale přes to všechno vydržela v manželství, které nakonec rozdělila až smrt. Byla si moc dobře vědoma toho, že v roli podváděné manželky není zdaleka sama a že podvodem bylo

vlastně vše okolo od samého začátku až do konce. Milovala svého manžela daleko víc, než jak jí ukládal manželský slib. Dokonce ani na smrtelné posteli po něm nežádala vysvětlení či omluvu. A to byl ten krátký okamžik, kdy si Vincent uvědomil, jak moc zklamal v roli manžela. Když jí potichu do ucha šeptal prosbu o odpuštění, už ho neslyšela. Zemřela dřív, než se k oněm slovům zmohl. „Odpusť mi, prosím.“ Avšak ani vědomí, že by mu zcela určitě odpustila, nepřineslo klid jeho rozpolcené duši. Žádná z mnoha žen, se kterými si užil, pro něj nikdy neznamenalala vůbec nic. Každá byla pouhým nástrojem k chodu jeho životního stylu.

Stalo se to jednoho horkého červnového dne roku 1999, kdy jeho vřelá, inteligentní a krásná Sofie odešla, a právě dnes tomu bylo deset let. Čas plynul rychle. Příliš rychle. Nebylo jediného dne, kdy by si nevzpomněl, že jeho bytí bez té, kterou miloval a která mu byla vytržena ze života, je trestem za jeho skutky. Za všechny ty zrudnosti, jichž se během dlouhých let dopustil. Bůh jistě viděl horší věci a trestal je po svém, ale to, jakým způsobem potrestal jeho, se mu jevilo jako ta nejtvrďší božská krutost.

Necelé dva týdny po Sofiině pohřbu prodal majestátní vilu na Staten Island, kde spolu žili od konce 60. let. Koupil ji starý rodinný přítel se svou ženou, a to i se vším nábytkem a vybavením. A nebyla to náhoda, neboť takhle si byl jistý, že bude dům v dobrých rukách a že se bude moci přijet kdykoli podívat a zavzpomínat. Což činil poměrně často. Docházel na návštěvu jako přítel, ale ve skutečnosti se chodil vědomě týrat. Protože si to zasloužil.

Osmnáct měsíců po Sofiině smrti se však udála ještě jedna věc. Jejich jediná dcera Connie porodila chlapce. V té době se stal malý Angelo jeho záchranným ostrůvkem. Kdykoli se viděli, zahnal hoch všechny jeho chmury.

PRÁSKAČ

Bydlel v malém třípokojovém bytě na rohu Union Street a 8. Avenue v centru Brooklynu. Spartánsky zařízený byt s koženou sedačkou, křeslem a jedním stolkem byl dlouhá léta bez televize. To se však změnilo, když u něj v bytě párkrát v měsíci přespával malý Angelo. Vše, na co ho malý kluk nutil koukat, mu přišlo jako záplava hovadin. Stejně jako mnoho jiného mu i televize připomínala chvíle se Sofií, se kterou se dívali snad jen na zprávy, jelikož dával přednost klasickým novinám před tou hrající skříňkou, která při Angelových návštěvách běžela bez ustání, ať v ní šlo cokoliv. Pro Vincenta byla televize jen prostředkem, jak sledovat svého vnoučka, kterak hltá western či nějaké japonské anime.

Odbila desátá hodina, když vyšel na ulici v šedém saku s černými pruhy a bílé košili, kterou měl u krku rozhalenou. Krácel po 8. Avenue směrem k restauraci „U Bobbyho“, ve které posledních deset let snídal, obědval i večerel. Vstoupil dovnitř a zdvořile pokynul na neznámého muže asi tak v jeho věku. Lokál byl už zpola plný, byť majitel Bobby Parvati otevřel teprve před pár minutami. Jeho věhlasná pesto omeleta lákala všechny možné existence. Umělce, studenty, nezaměstnané, policisty a jednou či dvakrát za měsíc i samotného starostu. Posadil se ke stolku v rohu restaurace, který byl po celý rok rezervovaný na jeho jméno. Všichni to dobře věděli, ale pro jistotu nechal Bobby vyrobit bílý laminovaný štítek s nápisem „*Vyhrazeno pro signora Giordana*“. Mohlo se jednat buď o výraz přátelství, nebo jen respektu. Vincent by dal přednost té první možnosti a také v ni doufal. Některé večery, kdy Bobby zrovna neměl do čeho píchnout, si k Vincentovi často sedal a povídali si pak ještě dlouho po zavírací době. Byl pro Vincenta jediným přítelem, tedy mimo rodinu.

„Vincente!“ Bobby ho oslovil, jakmile se posadil, „Včera večer jsme tě tady postrádali,“ dodal a přisedl si na židli naproti němu.

„Bobby,“ usmál se na něj, „celý den jsem byl s Angelem a pak už bylo pozdě.“

„Roste z něho skvělý kluk a také se začíná podobat svému dědečkovi.“

„Doufám, že se mu nebude podobat až příliš,“ podotkl Vincent vážným hlasem.

„Jak se máš? Něco nového?“ vyzvídal Bobby a složil ruce na stůl.

„Nic nového, a jak se říká, žádná zpráva – dobrá zpráva.“

„Tak to máš pravdu. Co ti mohu dnes nabídnout?“

„Dám si jen párky, papriku a jednu malou omeletu, děkuji.“

„Už se to nese.“ Bobby vstal od stolu a zamířil do kuchyně.

„Bobby!“ zavolal na odcházejícího muže.

„Ano, Vinci?“

„Mohl bych s tebou mluvit, až budu po jídle?“ Bobbymu přejel mráz po zádech. Obvykle si spolu povídali jak během jídla, tak po něm, ale skutečnost, že si Vincent o rozhovor přímo řekl, byla nanejvýš zvláštní.

„Samozřejmě,“ odpověděl Bobby, ale nedokázal v hlase dostatečně potlačit nervozitu, „stalo se...“

„Ale ne, nemusíš si s tím teď lámat hlavu. Jen pak udělej dvě kávy a přijď za mnou.“ Nato poslal k Bobbymu vřelý úsměv.

„Ano, ano,“ oddychl si Bobby, „dvojité espresso?“

„To bude skvělé, děkuji.“

Vincentův pohled utkvěl na muži v obleku, s aktovkou, balíkem dokumentů, sendvičem a kávou. Právník, pomyslel si. Navenek bylo zřejmé, že se právě chystá k nějakému procesu a že je více ustaraný než šťastný. Ale šťastného právníka si Vinc ani nedokázal představit. Neustálé bitvy za někoho jiného

PRÁSKAČ

a překonávání vlastního svědomí? Ne, to by nebylo nic pro něj. Tomuto muži Vinc nezáviděl nic z jeho života ve formátu A4.

U nejzazší zdi od Vincenta seděl u stolu párek mladých milenců. Drželi se za ruce a četli z jedněch novin. Při pohledu na ně se musel usmát. Mladá dívka jako kdyby vytušila jeho pohled, vzhlédla a jejich pohledy se setkaly. Plaše se pousmála a zamilovaně pohlédla na svého přítele. Ten však její láskyplný pohled přes zájem o noviny nezaznamenal. Tak se k němu ještě více přitulila a začetla se znovu společně s ním.

U stolu vedle seděli dva policisté. Mladý aspirant a starý ostřílený pes. Hovořili spolu o dnešním baseballovém utkání mezi New York Yankees a Boston Red Sox. Porazit nepřátele v podobě Red Sox bylo pro městské fanoušky baseballu vždy mimořádně důležité. A stejně tak pro Vince, neboť to samé odpoledne musí vyzvednout Angela a vyrazit s ním do Bronxu sledovat právě onen zápas. Ostatně, ti dva nevynechali jediný domácí zápas Yankees. Poprvé na něj vyrazili, když Angelo dovršil svůj čtvrtý rok. Vzal tehdy jeho i s rodiči a slavilo to takový úspěch, že v tom musel pokračovat. A to i přes fakt, že Vincent nikdy předtím neprojevil zájem o sportovní akce, obzvláště pak o baseball. Během svého života neobjevil žádnou formu sportu, která by ho začala zajímat. Jenže kazit svého vnuka uprostřed zápasu historkami z let, kdy byl stejně starý, v tom se Vinc našel okamžitě. Ač v davu lidí, připadaly mu tyto okamžiky jako intimní chvíle s človíčkem, který ho posledních několik let drží při životě.

Aspirant u vedlejšího stolu loktem drcnul do svého šálku s kávou a ta se rozlila po stole i po zemi. „Kčertu,“ zavrčel.

„No, no,“ napomenul tiše starší policista mladého nešiku. „Utří to!“

„Nejsou tady ubrousky,“ odpověděl nonšalantně. Neměl vůbec v úmyslu s tím cokoli dělat.

Vincent vzal balíček ubrousků ze svého stolu, naklonil se k mladému policistovi a podal mu ho se slovy: „Tady, Bobby má teď na práci jiné věci než po vás uklízet, navíc bych velice nerad jedl v takovém svinčíku.“

Aspiranta Vincovo jednání překvapilo. Obočí mu srostlo a zlověstně se nakrčilo. Byl to velice ubohý pokus o to vypadat zlověstně.

„Uklid' to, chlapče!“ přikázal mu znalý kolega dřív, než stačil něco říct, a nepatrně kývl hlavou na Vincenta. Ten mu gesto ještě nepatrněji oplatil.

„Chutnalo?“ zeptal se přicházející Bobby a posadil se k Vincentovi.

„Velmi, dnes jsi překonal sám sebe. Mít tak ještě místo, dal bych si talíř navíc.“

„Já mám na svědomí jen párečky a papriku, které jsem smažil. Omeletu dělala má žena,“ řekl Bobby a mrkl okem. „Ale o čem jsi to se mnou chtěl mluvit? Já vím, že jsi říkal, abych o tom nepřemýšlel, jenže to jde dost těžko, víš? Mám z toho pocit, že se stalo něco...“ porozhlédl se po lokále a hledal vhodné slovo, „zvláštního.“

„Nejde o nic zvláštního, příteli. Chci tě jen poprosit o malou službičku. O stejnou, o jakou jsem tě požádal před téměř šesti lety.“ Vincent sáhl do kapsy saka a na stůl položil malý červený klíč. „Vzpomínáš?“

„Ano,“ odpověděl tiše Bobby a rty se mu semkly k sobě, „vzpomínám si.“ Na jednu stranu byl smutný, že právě tohle po něm Vincent chce, ale zároveň se mu ulevilo, že to nebylo něco jiného. Něco daleko horšího.

„Skvěle. Musím jít, mám ještě nějaké pochůzky předtím, než vyzvednu Angela. Uvidíme se za týden.“

Zatímco Vincent odcházel, seděl Bobby ještě chvíli u stolu a v ruce svíral onen malý červený klíč, hleděl na něj a cítil úzkost jako před téměř šesti lety. Teď byla ale o mnoho větší.

PRÁSKAČ

Na poslední žádost o tuto službu si vzpomínal moc dobře. Tehdy byl Vincent mimo město čtrnáct dní. Dva nejhorskí týdny v jeho životě. Nedostatek spánku i jídla, zato však přebytek strachu.

Po hře, kterou Yankees s přehledem vyhráli, vedly jejich kroky do cukrárny na Manhattanu. Se zmrzlinovými koulemi v oplatkovém kornoutu pro Angela a kávou pro sebe se posadili k jednomu volnému stolu u okna. Dlouho seděli mlčky a Vincent si vychutnával kouzlo okamžiku stejně, jako si jeho vnuk vychutnával tu sladkou dobrotu. To je ten správný život, pomyslel si a usmál se. S malým Angelem měl mnohem vroucnější vztah, než jaký kdy měl se svojí dcerou. Ne že by se jí nedostávalo rodičovské lásky, ale nebyli si zkrátka tolik blízcí. Angela proto nyní vnímal nejen jako syna, kterého nikdy neměl, ale zároveň v něm spatřoval sám sebe. Bobbyho postřeh, že si jsou velice podobní, byl správný. A to nejen zjevem, ale také chováním. Malý chlapec byl tichý, stejně jako býval on a stejně tak si nikdy nehraje na to, co není.

„Už mi to řekneš, dědo?“ promluvil najednou Angelo a upatlanou tvář si přitom utřel do rukávu košile.

„Řeknu co?“

„O tomhle.“ Angelo vyskočil ze židle, jednou rukou se opřel o stůl a tou druhou s nataženým ukazováčkem namířil na jizvu na jeho tváři. Pak se posadil stejně rychle jako vstal. „O té jizvě.“

„Ta už tam je mnoho let, víš? Už je to dávno.“

„Právě, už je to dávno, tak mi to teď můžeš říct.“

„Povím ti o tom, chlapče. Ale až vyrosteš, platí?“ Jeho hlas zněl klidně a vycházel z usmívajících se úst, které k tomu donutila chlapecká zvědavost.

Jizva, táhnoucí se od ušního lalůčku přes sanici až do poloviny brady, byla už téměř nepatrná. Příběhů o tom, jak k ní přišel, kolovalo mezi lidmi skoro tolik, jako bylo

let, co zdobila jeho tvář. Ale pravdu znala jen hrstka lidí, z níž byli dnes naživu pouze dva.

„Já už jsem ale vyrostl,“ pokračoval Angelo.

„To ano, ale ne dost. Dáš si ještě zmrzlinu?“

„Můžu?“ Jeho oči se rozzářily a plné očekávání k němu vzhlížely.

O další dvě porce čokoládových koulí později spolu zamířili do Ford Hamilton, kde na Angela čekali jeho rodiče, Connie s manželem.

Během cesty pověděl Vincent Angelovi o své dovolené v Norsku, kam se chystá, a že to bude jejich malé tajemství a ať o tom s nikým nemluví. A hlavně ne s matkou, protože ta by byla strachy bez sebe. Dítě si prstem na krku nakreslilo imaginární kříž a odpřisáhlo, že se to nikdy nikdo nedozví. Pak si vyslechlo krátké povídání o malé zemi na severu a o tom, že dědeček tam jede za jedním svým kamarádem, čímž byla jeho zvědavost ukojena na celých deset vteřin.

„Kdo je ten kamarád?“

„Santa Claus,“ odpověděl mu dědeček s úsměvem a trochu škodolibě.

Angelo se smál a zároveň dědečkovi říkal: „Ten ale neexistuje!“

„Jasně, že ano, a já slyšel, že žije právě v Norsku.“

„To jistě,“ odpověděl chlapec, avšak bylo znát, že začal o neexistenci Santy pochybovat.

Connie právě seděla na terase se šálkem čaje, když se automobil s jejím otcem a synem objevil na příjezdové cestě. Zamávala jim, ihned vstala a šla jim naproti. Jakmile se kola vozu zastavila, okamžitě se otevřely dveře a malý Angelo vyrazil vstříc otevřenému náručí své matky.

PRÁSKAČ

„Vítám vás,“ pozdravila a usmála se na oba. Vincent ještě obdržel pusku od vnuka, než hoch zmizel na schodišti v domě a pak ucítil její dlaň, která jej hladí něžně po tváři.

„Vypadáš unaveně, tati.“

„Neměj obavy, byl to jen trochu náročnější den, nic víc.“ Její péče ho ujistila o tom, aby o cestě do Norska pomlčel.

Kdykoliv se v minulosti vypořádal třeba na několik týdnů, nikdo se tím nevzrušoval, ale po smrti Sofie se všemi těmito věcmi skončil a začal se chovat jako typický důchodce, který nezavdává nikomu příčinu k tomu, aby se o něj obával. To si odpřisáhl a striktně to dodržoval.

Od té doby, co Connie ztratila matku, jako by teprve zjistila, že má i otce. Dalšího člověka, na kterém jí může záležet. Najednou pocítil, že by měla o jeho cestě vědět.

„Víš,“ promluvil k ní vřele, „pojedu ven z města, musím si něco zařídit.“

„Tati,“ podívala se na něj smutnými očima a její hlas se změnil ve starostný pískot. „Co zařídit? A kde?“ Chvíli bylo ticho.

„Jde o obchod?“

„Holčičko, neptej se mě na to. Moc dobře víš, že ano. A nemusíš kvůli mně volat na policii, když mě nenajdeš doma,“ usmál se na ni rošťácky.

4

*Čtvrtek 11. června
Oslo*

BYLO VEDRO. POLICEJNÍ kapitán Anton Brekke cítil, jak se mu pod sakem lepší košile na záda. Měl si ho sundat ještě předtím, než se z něj stal bazén potu, ale na to bylo příliš pozdě. Už byl skoro u konce se skupinou číslo dvě. Již čtvrtým rokem pravidelně dojížděl do Kriposu, kde přednášel o organizovaném zločinu studentům prvního ročníku Policejní akademie v Oslu. Rychlý, zato však důkladný úvod do této problematiky poskytl posluchačům za pouhých šest hodin. Tento pojem byl v malém a bezpečném Norsku ještě před několika málo desítkami let celkem neznámý, jenže poslední dobou se stal výzvou, které norská policie čelila dnes a denně. Zejména v oblastech pašování drog a obchodu s lidmi.

Anton zbavil sklenici zbytku vody, položil ji na stůl a udělal dva kroky směrem ke studentům. Mokrou dlaní si otřel opocené čelo, což bylo k ničemu, a očima přeletěl po posluchačárně plné mladých lidí. Jejich oči ho dychtivě sledovaly a uši napínali tak, aby jim neuniklo jediné slovo. Pozornost si obvykle získával tím, že začal vyprávět o organizovaném zločinu mimo Norsko. Nejlépe pak o italské mafii v USA, jež rostla před nevidomými zraky vlády, a teprve když přerostla do nezvládnutelného monstra, tak teprve poté vláda veřejně

přiznala její existenci, kterou dlouhá léta popírala. A díky tomu měla mafie možnost sílit a šířit svoji moc celých čtyřicet let. Mluvil i o tom, kolik prezidentských voleb v první polovině dvacátého století se konalo pod přísným dohledem organizace Cosa Nostra. Dalších dvacet minut trvalo, než se od Johna F. Kennedyho dostal k dnešní podobě voleb v USA, dle jeho názoru k těm nejzkorumpovanějším v celé její historii. První reakce od studentů se Anton dočkal až tehdy, když zabrousil do vod Hollywoodu a zmínil některé z tamních producentů.

Vše probíhalo podle Antonových představ, krev mu pily jen jedny nastražené uši a úzké rty, ze kterých občas vyšel stupidní dotaz, snad v naději, že důstojníka buď vykolejí, či zesměšní před ostatními studenty. Ten se však nenechal vykolejit, a už vůbec se nenechal vysmát. Na tom chlapci mu bylo cosi povědomého, skoro jako kdyby zažíval děja vu pokaždé, jakmile se jeho rty pohnuly.

Nakonec si posluchači vyslechli slova o hrozbě, která sužovala norskou policii v posledních letech. Představovaly ji různé zločinecké skupiny z východní Evropy, zejména pak z Balkánu. Anton však upozorňoval, že tyto skupiny se ani zdaleka nedají nazývat mafií. Takto byly překřtěny zejména médií pokaždé, když některý z jejich činů vyplul na povrch. Slovo mafie pochází z Itálie, konkrétně ze Sicílie, je italské, a tak by se tímto slovem měly nazývat výhradně jen italské zločinecké skupiny.

Anton ukončil přednášku, požádal o rozsvícení světel, a zatímco usedal ke stolu, zeptal se: „Nějaké otázky?“

Ve čtvrté řadě se přihlásila jedna dívka a Anton jí dal slovo.

„Proč si myslíte, že není v pořádku, pokud lidé i média nazývají organizované zločinecké skupiny v Norsku mafií?“

Právě podle názvu *mafie* si všichni rychle uvědomí, o jakém druhu lidí se hovoří!“

„A o jakém druhu lidí si myslíte, že se hovoří?“

Nastalo krátké ticho, než dívka opět promluvila: „No, zločinci, organizovaní zločinci.“

„Toto označení není od základu správné. Zločinné celky působící na území Norska a zbytku Skandinávie nemají s původní mafií pranic společného. Mafia – Cosa Nostra – má zcela odlišnou strukturu a naprosto jiná pravidla. Dodržují striktně jakési své kodexy a pokud se to tak dá nazvat, mají i určitou formu cti. Musíme si uvědomit, jak vypadá struktura mafie v USA a jaké jsou její kořeny táhnoucí se až na Sicílii, a to už stovky let. Východoevropské, africké a jiné formy *mafie* ve skutečnosti mafií nejsou, a to ani ve snu. Tady bychom mohli mluvit spíš o zločineckých ganzích, jež nemají ani z desetiny takový vliv a moc, jakými vládla Cosa Nostra ve Spojených státech.“ Během dolévání sklenice vodou pokračoval: „Vliv mafie je vskutku impozantní. A i když jsem policista, musím přiznat, že jsem mafií doslova fascinován, a to už od dětství. Jenže to nic nemění na tom, že jsou to svině. Abyste mě pochopili, neobdivuji to, co dělají, ale to, že jsou v tom, co dělají, neskutečně dobří. Kriminalita na té nejvyšší úrovni.“ Najednou pocítil, že musí trochu ubrat. „Jistě jste si povšimli, že jsem do tohoto tématu více než trochu blázen.“ Pousmál se. „Přesto nejspíš nikdy nepřestane tisk používat v titulcích termín ‚mafie‘ pro veškerý organizovaný zločin, byť to není správně. Doufám, že jsem tímto poskytl dostatečnou odpověď na vaši otázku.“

Dívka se usmála a přikývla.

Vztyčenou hubenou ruku, která mu připomínala svíjejícího se hada, Anton raději ignoroval a pokynul na muže ve středních letech, aby mu položil otázku, jistě lepší, než jakou měl na jazyku ten zrzavý kašpar.